

Infekterad debatt om narkotika

KRÖNIKA i norska tidskriften RUS & SAMFUNN december 2014: Uppdraget som krönikör i Rus & Samfunn ger mig alltid fjärilar i magen. Drogpolitik är den fråga jag – trots 20 år som redaktör för SocialPolitik – känner mig mest osäker inför.

Jag har ingen egen erfarenhet av missbruk, har inte arbetat under många år på fältet, är inte polis, inte behandlare, inte verksam socialsekreterare. Så vad har jag att komma med? En i och för sig berättigad fråga. Men jag är inte nationalekonom heller, inte läkare, jobbar varken i offentlig eller privat välfärdssektor. Har inte fått mitt barn omhändertaget. Ändå vågar jag med viss övertygelse lufta frågor om samhällsekonomi, skola, vård och omsorg, kriminalvård, socialt arbete, omhändertagande av barn – you name it. Visserligen möts jag ibland av motstånd, av andra tolkningar av verkligheten. Men alltid med respekt. Jag blir aldrig slagen under bältet, utmålad som korkad eller som förd bakom ljuset av någon åsiktsmaffia.

Det händer bara i artiklar, diskussioner, till och med korta yttranden kring narkotikapolitik, missbruk och behandling. Debatten i Sverige är – och har sedan många år – varit mycket infekterad.

När SocialPolitik för flera år sedan skrev om Spruterummet i Oslo, blev jag hårt åtgången och några sa upp sin prenumeration i protest – för att vi, helt utan att värdera, hade berättat att narkomaner kunde få rena sprutor mitt i Oslo. I nr 4 2011 återvände vi och ställde frågan: *Dubbelmoral eller människovärde? Här syns missbruk och oljerikedomar sida vid sida. Du kan få världens dyraste Big Mac eller en ren spruta. Mitt i Oslo.*

På www.socialaktion.nu – en systerblogg till SocialPolitik – blossade det plötsligt upp en diskussion kring missbruk och

behandling på en verbal nivå som vore otänkbar inom *all* annan samhällsdebatt. Jag häpnade över tillmälen och nedsabblingar. Härom veckan citerade jag på www.socialpolitik.com en läkare och utredare som kritiserade den svenska drogpolitiken, eftersom vi har höga dödstal i Sverige trots en restriktiv politik. Genast blev jag ifrågasatt – att jag över huvud taget tog upp frågan!

Det är just det där att frågan inte får lyftas – om man inte gör det ur "rätt" vinkel. Vad är det som gör att diskussionen hela tiden hamnar i diket – om "rätt" eller "fel"? Att en åsiktsmotståndare görs till en fördummad fiende? Och spelar det egentligen någon roll?

Ja, min övertygelse kring all samhällsdebatt är att ju högre i tak, ju flera perspektiv, mera kunskap, erfarenheter, åsikter... desto större chans att man kan komma framåt. Hitta bra lösningar.

Och framför allt *olika* lösningar för olika sammanhang, för olika individer.

Denna inställning att det bara finns EN sanning. Denna jakt på det "rätta" förhållningssättet, den "rätta" metoden, gör att sikten grumlas.

Så att vi inte tydligt ser konsekvenserna av att klyftorna ökar. Att klassamhället är tillbaka med förödande konsekvenser. Att vi hittar fiender bland medborgare som bryr sig, i stället för att se fienden där den verkligen är. Att vi missar sätta fokus på vad som *skapar* missbruk. Och att underklassens barn offras.

Maria Wallin

redaktör SocialPolitik

Läs diskussionen som följt på artikeln:

[Våga diskutera missbrukarvården](#) av Claudette Skilving.

[Komplicerade frågor kräver samtal, inte strid](#) av Carin Flemström.

[Tolerant bemötande och samhällsförändringar är viktigast](#) av

Jan Molin.